

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Ooipoortstraat 47-49

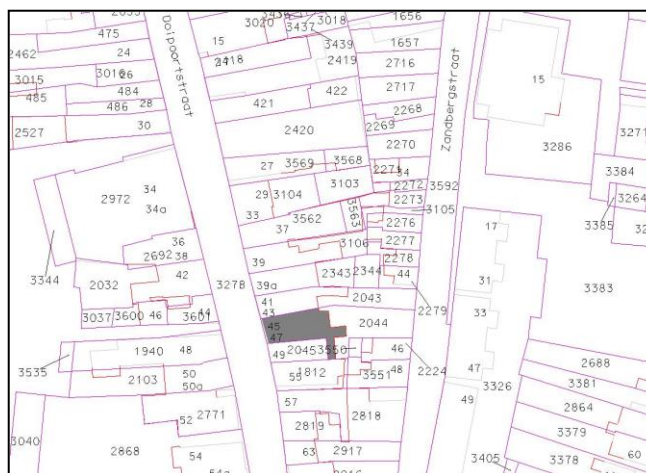
Monumentnummer : GM113

Straat : Ooipoortstraat
Huisnummer : 47
Toevoeging : 49
Postcode : 6981 DT

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2044

Naam object : ---
Bouwjaar : 1884
Architect : G.J. Unsten
Bouwstijl : neoclassicisme
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 26-05-2014
Datum aanwijzing : 13-01-2015

Situering

Pand gelegen aan de Ooipoortstraat aan de oostzijde binnen de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voorgevel op de rooilijn en sluit links en rechts aan op de buurpanden. Het terrein loopt richting een garage aan de Zandbergstraat licht op.

Opbouw

Tweelaags pand op rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een kelder, begane grond, eerste verdieping en een zolder onder een omlappend schilddak met afgeplatte bovenzijde. Nummer 49 betreft de bovenwoning.

Historie

De Ooipoortstraat is gelegen binnen de zuidelijke uitbreiding uit 1343 van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De straat functioneerde als toegangsweg van en naar de Ooipoort, die in 1673 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV werd opgeblazen en niet werd herbouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

In 1884 herbouwd pand op basis van een oudere kern. Van de voorganger bleef het casco, waaronder de kelder, de beide bouwmuren en de kapconstructie bewaard. Opdrachtgever van de herbouw en aannemer was de eigenaar van het pand. Behoudens enkele ondergeschikte wijzigingen is het huis na oplevering niet verbouwd.

Exterieur

Drie vensterassen brede, gestucte voorgevel op een grijs gestucte plint met de dubbele entree links. De vensters zijn alle voorzien van schuiframen met wisseldorpel en op de verdieping met een verticale roede in het onderraam (zg. T-vensters) en zijn aan de bovenzijde licht getoogd. De ramen zijn recent vernieuwd, om de plaatsing van dubbele beglazing met vallende bovenramen mogelijk te maken. Hierbij is de detaillering van de oude vensters met T-ramen op de verdieping als uitgangspunt genomen. De dubbele entree heeft twee hardhouten paneeldeuren met herplaatste gietijzeren roosters in het middenvak. De betimmeringen van de entree zijn in 2013 naar voorbeeld van de bouwtekening uit 1884 gereconstrueerd. De bovenlichten boven de geprofileerde kalven zijn voorzien van glas-in-lood. De onderdorpels zijn als doorlopende lijst uitgevoerd, aan de bovenzijde worden de gevelopeningen met gestucte, strekse bogen afgesloten, waarin diamantkoppen als sluitsteen zijn opgenomen. Het pleisterwerk is op de begane grond uitgevoerd met gebosseerde schijnblokken, het bosseerwerk is met riet opgeruwd en was aanvankelijk net als de gehele gevel met portlandcement afgewerkt. De beschreven gevelafwerking is enkele jaren later door dezelfde opdrachtgever en aannemer ook gebruikt voor de gevel van het linker pand op nummer 45 en vertoont veel overeenkomsten met de gevel van Philippus Gastelaarsstraat 17.

De begane grond en eerste verdieping worden met een forse, geprofileerde cordonlijst gescheiden, met erboven de doorlopende onderdorpels van de verdiepingsvensters.

Onder de vensters zijn schijnbalkons toegepast met vaasvormige balusters.

Het pleisterwerk op de verdieping is vlak en wordt enkel bij de bovendorpels van de vensters verlevendigd met schijnvoegen. De vensters zijn verbijzonderd met gestucte architraaflijsten om de bovenramen, ook wel wenkbrauwen genaamd, met diamantkoppen als sluitstenen.

De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een hoofdstel, bestaande uit een architraaflijst met de aanzetten van (verdwenen) consoles in het fries en een eenvoudig vormgegeven bakgoot waar in het bouwplan van 1884 een rijk gedetailleerde kroonlijst met erboven een attiek met hoekvazen is getekend. Hierin was centraal een uit de attiek

rijzende dakkapel opgenomen met gebogen fronton en vaas. Deze elementen zijn in de loop van de twintigste eeuw geleidelijk verwijderd. De dakvlakken zijn belegd met moderne OVH dakpannen. In het voorste dakschild is een modern tuimelraam opgenomen.

De achtergevel is geheel vlak gestuct en op de verdieping voorzien van twee dubbele openslaande deuren links met enkelruits bovenlicht. Vanuit de tuin gezien is rechts een venster met draairamen en tweeruits bovenraam aanwezig. De gevelindeling op de begane grond is niet bekend. De gevel wordt afgesloten met een houten bakgoot op de muur met erboven het achterste dakschild waarin een sober vormgegeven vlakgedekte dakkapel met twee draairamen en enkelruits bovenlicht.

Interieur

Het interieur van het pand is niet bezocht. Voor de beschrijving van de bekende en relevante interieurdelen en het casco is teruggegrepen op de beschrijving van het pand d.d. 12 februari 2013 door bureau Arcx.

Het pand heeft een kelder aan de achterzijde van het pand met de kruin van het tongewelf evenwijdig aan de straat.

De dubbele entree geeft gescheiden toegang tot de begane grond en via een trap tot de verdieping. Op de verdieping is het vertrek aan de straatzijde voorzien van een stucplafond met perklijsten.

De zolder is een ongedeelde ruimte waarvan de dakconstructie met eiken ondersporen wordt gedragen door vier eiken kromstijlgebinten met gekraste telmerken. Deze zijn oplopend genummerd van 1 t/m 4. Deze kenmerken dateren de constructie in de vijftiende eeuw. In 1884 is het bovenste deel van de constructie afgetopt en van een min of meer vlak dak voorzien.

Bouwdossiers

1884 nieuwbouw pand
02-08-2004 het vernieuwen van de erfafscheiding

Literatuur

- Haans, F.A.C., H.J. van Capelleveen, *Beschrijving Ooipoortstraat 47/49 Doesburg*, 25-4-1990 (adviesnr. 18)
- Boer, Peter, *Ooipoortstraat 47-49 in Doesburg, bouwhistorische waarneming*, Doesburg, februari 2013 (rapport)

Waardering

Het pand dateert uit het laatste kwart van de negentiende eeuw (1884) met gebruik van delen van een ouder casco. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaafheid van de architectuur, de historisch gebonden ligging aan de straat en het verband tussen het gebouw en de verkaveling (verkavelingscontinuïteit), het gaaf bewaard gebleven casco met historische kelder en de kapconstructie met eiken kromstijlgebinten

Het pand Ooipoortstraat 47-49 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het is architectuurhistorisch van belang als goed bewaard voorbeeld van gepleisterd neo-classicisme, uitgevoerd met harmonieuze verhoudingen.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden aan de Ooipoortstraat in het bijzonder het rechter buurpand.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een woonhuis uit het einde van de negentiende eeuw voor de gegoede burgerij met een belangwekkende oudere kern.